

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Žiškové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Michala Mazance v právní věci **žalobce P. M.**, zastoupeného JUDr. Alexandrem Kociánem, advokátem se sídlem Na vyhlídce 53, Karlovy Vary, proti **žalovanému řediteli Policie České republiky, Správy Západočeského kraje**, Nádražní 2, 306 28 Plzeň, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 1. 2003, č. j. 475/2003, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 14. 5. 2003, č. j 30 Ca 16/2003 -27,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á.**
- II.** Žalovaný **j e p o v i n e n** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti v částce 1075 Kč k rukám jeho advokáta JUDr. Alexandra Kociána, Na Vyhlídce 53, Karlovy Vary, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.
- III.** Žalovaný **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím ředitele Policie České republiky, Okresního ředitelství Karlovy Vary ze dne 19. 11. 2002, č. j. 619/2002, byl žalobce propuštěn podle § 106 odst. 1 písm. d) a § 108 odst. 3 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky (dále též „služební zákon“), ze služebního poměru příslušníka policie České republiky. V odůvodnění správní orgán uvedl, že žalobce dne 13. 11. 2002 v prodejně P. v Ch. odcizil 1 ks C. v hodnotě 29,90 Kč a 1 ks H. v hodnotě 12,90 Kč, uschoval je v kapce bundy a poté prošel pokladnou, aniž zboží v celkové částce 42,80 Kč zaplatil; za toto jednání byla žalobci povolanými strážníky Městské policie Chodov uložena bloková pokuta ve výši 200 Kč, kterou žalobce dobrovolně zaplatil. Správní orgán konstatoval, že žalobce se výše uvedeným jednáním dopustil porušení služební přísahy ve smyslu § 6 odst. 2 služebního zákona úmyslně

zvlášť závažným způsobem, neboť se zavázal, že bude čestným a ukázněným příslušníkem Policie České republiky, bude chránit veřejný pořádek a práva občanů a jednat v souladu s Ústavou a zákony České republiky. Správní orgán uvedl, že tímto jednáním žalobce zklamal důvěru občanů v Policii ČR a poškodil tak její autoritu v očích veřejnosti. Správní orgán uzavřel, že tímto jednáním žalobce bylo naplněno ustanovení § 106 odst. 1 písm. d) a § 108 odst. 3 služebního zákona.

Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání. Žalobce uznal, že se uvedeného jednání porušujícího služební přísahu dopustil, má však za to, že rozhodnutí o propuštění je nepřiměřené všem okolnostem případu, neboť jeho jednání nedosáhlo intenzity porušení služební přísahy stupně zvlášť závažného a není tak naplněna podmínka § 106 odst. 1 písm. d) služebního zákona. Podle žalobce nebyl prokázán závěr, že zklamal důvěru občanů v Policii ČR, neboť o jeho jednání ví jen omezený okruh lidí a věc nebyla medializována. Žalovaný rozhodnutím ze dne 21. 1. 2003 odvolání zamítl a napadené rozhodnutí zrušil. Žalobcovy odvolací námitky neshledal důvodnými, s tím, že je zadokumentován způsob, jakým odcizení předmětných věcí provedl a dále podle žalovaného není podstatné, kolika osobám je známo, že odvolatel takto jednal, podstatné je to, že takto jednat neměl. Podle žalovaného je patrné, že odvolatel při odcizení věcí si musel být vědom toho, že svým jednáním se dopouští nezákonného jednání, ačkoliv jako policista má povinnost odhalovat trestné činy a zjišťovat pachatele. Žalobce porušil ustanovení § 6 služebního zákona, které mu m.j. ukládá být čestným a ukázněným příslušníkem Policie ČR. Žalovaný uzavřel, že správní orgán prvního stupně zhodnotil jeho jednání jako zvlášť závažné porušení služební přísahy, v případě propuštění ze služebního poměru za porušení služební přísahy nebo služebních povinností zvlášť závažným způsobem je policista propuštěn právě za své jednání, v němž okresní ředitel takové porušení spatřuje, nikoliv za to, že by se dopustil trestného činu nebo přestupku. Dané skutečnosti proto podle žalovaného plně odůvodňují posouzení porušení služebních povinností a služební přísahy jako zvlášť závažné. Žalobce si musel být plně vědom toho, že uvedené jednání je v rozporu se zákony a konal tak úmyslně s cílem získání majetkového prospěchu. Žalovaný dospěl k závěru, že nebyly zjištěny skutečnosti, které by zakládaly důvody ke změně nebo zrušení předmětného rozhodnutí.

Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou. Krajský soud v Plzni rozsudkem ze dne 14. 5. 2003 rozhodnutí žalovaného i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušil a věc vrátil žalovaného k dalšímu řízení. V odůvodnění rozhodnutí krajský soud poukázal na to, že ustanovení § 106 odst. 1 písm. d) služebního zákona kombinuje správní uvážení s neurčitým právním pojmem; policista může být (správní uvážení) propuštěn ze služebního poměru, jestliže porušil služební přísahu zvlášť závažným způsobem (neurčitý právní pojem). Pochybení správních orgánů obou stupňů soud shledal v tom, že se omezily jen na konstatování, že jednání žalobce představuje porušení služební přísahy zvlášť závažným způsobem, neuvedly však, které náležitosti pokládají za podstatné pojmové znaky porušení služební přísahy v této intenzitě, které skutečnosti ve vztahu k tomu mají na základě shromážděných podkladů pro rozhodnutí za prokázané a jakými úvahami o ně opřenými dospěly k závěru, že jednání žalobce, je porušením služební přísahy zvlášť závažným způsobem. Podle názoru krajského soudu musí být vzato v úvahu též právní okolí uvedeného neurčitého právního pojmu, tj. hlavně další důvod fakultativního propuštění ze služebního poměru [§ 106 odst. 1 písm. e)] a důvod obligatorního propuštění ze služebního poměru podle § 107 odst. 1 služebního zákona. Krajský soud uzavřel, že rozhodnutí

žalovaného je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a pro tuto vadu řízení napadené rozhodnutí zrušil a z obdobných důvodů zrušil i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

Žalovaný (dále též „stěžovatel“) napadl rozhodnutí krajského soudu včas podanou kasační stížností (rozhodnutí bylo žalovanému doručeno dne 26. 5. 2003, kasační stížnost byla předána k poštovní přepravě dne 9. 6. 2003). Kasační stížnost se opírá o existenci důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tj. namítá nezákonnost rozhodnutí krajského soudu spočívající v nesprávném právním posouzení. Konkrétně uvedl, že posouzení, zda byla služební přísaha porušena zvláště závažným způsobem, je v právní úvaze příslušného služebního funkcionáře s personální pravomocí. Je nutno jinak posuzovat nedbalostní jednání policisty a jinak jednání úmyslné, jak tomu bylo v předmětném případě. Z obecného hlediska při pohledu na policistu, který úmyslně odcizil zboží v obchodě, bez ohledu na jeho finanční hodnotu, je nepřipustné, aby takový policista byl nadále ve služebním poměru k Policii ČR. Pokud se policista dopustí krádeže, může jít jediné o zvláště závažné porušení služební přísahy. V opačném případě by došlo k diskreditaci Policie České republiky, což nelze připustit. Podle žalovaného bylo podrobné zdůvodnění závažného porušení služební přísahy v rozhodnutí žalovaného dostatečně rozvedeno.

Žalovaný v kasační stížnosti uvádí i existenci důvodu § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s., z obsahu kasační stížnosti je však třeba dovodit, že se stěžovatel dovolává důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Konkrétně namítá, že krajský soud v rozhodnutí konstatoval, že žalovaný se k věci nevyjádřil, s tím, že stanovisko k žalobě, které bylo soudu předloženo spolu se spisem, bylo podepsáno právníkem Policie ČR SZK Plzeň Vladimírem Bednářem, který doložil pověření jednat za Českou republiku, jejímž jménem vystupuje Ministerstvo vnitra, a to ve všech věcech v působnosti správy a jejich podřízených útvarů, vyjma věcí v tomto pověření uvedených, nedoložil však oprávnění jednat za žalovaný správní orgán. Podle stěžovatele se uvedené pověření vztahuje i na řízení před správními orgány, jak je v pověření rovněž uvedeno. Podle § 21 o. s. ř. s přihlédnutím k § 3 odst. 1, 2 zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky je Ministerstvo vnitra, tedy ministr vnitra, jako vedoucí organizační složky oprávněn pověřit zaměstnance Policie ČR i k zastupování před správními orgány. Odmítnutím uvedeného pověření soud znemožnil, aby žalovaný mohl jednat za žalovaný správní orgán.

Žalobce ve svém písemném vyjádření ke kasační stížnosti navrhl její zamítnutí. Podle žalobce je třeba souhlasit s odůvodněním rozhodnutí krajského soudu zejména v tom směru, že odůvodnění rozhodnutí žalovaného je neurčité, neboť není rozebrán právní důvod, který žalovaný v odůvodnění napadeného rozhodnutí užívá, tzn. porušení služební přísahy zvláště závažným způsobem. Vznese též pochybnosti o včasnosti podání kasační stížnosti.

Kasační stížnost není důvodná.

Podle § 106 odst. 1 písm. d) služebního zákona může být policista propuštěn ze služebního poměru, jestliže porušil služební přísahu nebo služební povinnost zvláště závažným způsobem.

Z hlediska skutkových zjištění bylo v průběhu správního řízení prokázáno (a mezi účastníky řízení o tom ani není sporu), že žalobce odcizil v prodejně P. v Ch. zboží

v celkové hodnotě 42,80 Kč a jeho jednání tak splňuje znaky porušení služební přísahy, jejíž obsah vymezuje § 6 odst. 2 služebního zákona. Důvodem pro propuštění ze služební poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) služebního zákona však může být porušení služební přísahy jen tehdy, dosáhlo –li intenzity zvlášť závažného porušení. Spor je o to, zda žalobcovo jednání intenzity zvlášť závažného porušení služební přísahy dosáhlo.

Nejvyšší správní soud se plně ztotožňuje s argumentací krajského soudu v odůvodnění napadeného rozsudku a na tuto argumentaci v podrobnostech odkazuje, že základem pro úsudek o propuštění policisty ze služební poměru podle § 106 odst. 1 písm. d) je úsudek o obsahu a rozsahu neurčitěho právního pojmu „porušení služební přísahy zvlášť závažným způsobem“. Teprve poté, kdy správní orgán tento neurčitý právní pojem vyloží, může jej konfrontovat se skutkovými zjištěními konkrétního případu a usoudit, zda jednání policisty spočívající v porušení služební přísahy dosáhlo takové intenzity, že naplňuje zákonný znak zvlášť závažného porušení či nikoliv.

Úkolem soudu při přezkumu ve správním soudnictví je kontrola zákonnosti rozhodnutí správního orgánu a dodržení zákonem stanovených pravidel v řízení, jež vydání správního rozhodnutí předcházelo. Soudu nepřísluší, aby správní orgán nahradil a vlastní úvahou obsah neurčitěho právního pojmu vymezil a s ním pak poměřil jednání žalobce a posoudil, zda takové jednání naplnilo či nenaplnilo svou intenzitou znaky takto vymezeného zvlášť závažného porušení služební přísahy, neboť by tak soud nepřipustným způsobem zasáhl do diskrečního práva žalovaného. Soud však musí mít možnost přezkoumat, zda interpretace a aplikace takového pojmu správním orgánem je v souladu se zákonem, jaké podklady pro své rozhodnutí k tomu správní orgán soustředil, zda tak učinil v rozsahu, který mu umožnil ve věci správně rozhodnout a zda jeho zjištění s těmito podklady nejsou v logickém rozporu. Jestliže takový přezkum rozhodnutí správního orgánu neumožňuje, je takové rozhodnutí nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů. Krajský soud v Plzni proto v právním úsudku nepochybil, jestliže napadené rozhodnutí žalovaného zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Důvodná není ani druhá námitka obsažená v kasační stížnosti. V soudním spise je založeno vyjádření k žalobě ze dne 3. 3. 2003, v němž je jako jeho předkladatel uvedena Česká republika, Ministerstvo vnitra Praha, zastoupené Vladimírem Bednářem, právníkem Policie České republiky, správy Západočeského kraje Plzeň a je podepsáno Vladimírem Bednářem. K vyjádření je připojeno pověření ministra vnitra Mgr. Stanislava Grosse ze dne 16. 5. 2001, kterým podle § 21a o. s. ř. s přihlédnutím k § 3 odst. 1 a 2 zákona č. 283/1991 Sb. pověřil Vladimíra Bednáře k jednání před soudy za Českou republiku, jejímž jménem vystupuje Ministerstvo vnitra, a to ve všech věcech v působnosti správy a jejích podřízených útvarů, vyjma věcí náhrady škody podle § 49 zákona č. 283/1991 Sb., zákona č. 58/1969 Sb. a zákona č. 82/1998 Sb.

Z obsahu pověření jednoznačně vyplývá, že Vladimír Bednář je oprávněn zastupovat Českou republiku, jejímž jménem jedná Ministerstvo vnitra, tedy je oprávněn k zastupování v řízení před soudy, kde je účastníkem řízení Česká republika, jejímž jménem jedná Ministerstvo vnitra. V řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s. je však účastníkem řízení - žalovaným - nikoliv Česká republika, jejímž jménem by jednal některý z orgánů veřejné správy, ale je jím správní orgán, který rozhodl v posledním stupni, popř. správní orgán, na který taková působnost přešla (§ 69 s. ř. s.). Správní orgán má způsobilost být účastníkem řízení a je nadán i procesní

způsobilostí (§ 33 odst. 2, 3 s. ř. s.). V předmětné věci rozhodoval v posledním stupni ředitel Policie České republiky, Správy Západočeského kraje, který rozhodoval ve smyslu § 133 odst. 1 služebního zákona o podaném žalobcově odvolání jako služební funkcionář nadřízený řediteli Policie, Okresního ředitelství Karlovy Vary, který v prvním stupni vydal rozhodnutí o propuštění žalobce ze služebního poměru. Ředitel Policie České republiky, Správy Západočeského kraje, je proto ve smyslu legislativní zkratky zavedené v § 4 odst. 1 písm. a) s. ř. s. žalovaným správním orgánem a jen on byl proto oprávněn dát se v řízení zastoupit advokátem, popřípadě jinou osobou.

Ze shora uvedených důvodů dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že přezkoumávané rozhodnutí Krajského soudu v Plzni je správné, a kasační stížnost jako nedůvodnou proto zamítl.

Žalobce měl ve věci plný úspěch, a proto mu soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. přiznal právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil, vůči žalovanému. Nejvyšší správní soud úspěšnému žalobci přiznal odměnu za jeden úkon právní služby, a to za sepsání vyjádření ke kasační stížnosti ve výši 1000 Kč [§ 7, § 9 odst. 3 písm. f) a § 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb.], a náhradu hotových výdajů ve výši 75 Kč (§ 13 odst. 3 téže vyhlášky), celkem tedy 1075 Kč. Pro přiznání odměny za další úkon právní služby - převzetí a přípravy zastoupení [§ 11 odst. 1 písm. a) téže vyhlášky] -, neshledal soud důvody, neboť zástupce žalobce zastupoval již v řízení před krajským soudem a byl s věcí náležitě obeznámen.

Stěžovateli, který úspěch ve věci neměl, právo na náhradu nákladů řízení nevzniklo (§ 60 odst. 1 s. ř. s. a contr.)

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení nejsou opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. 10. 2004

JUDr. Marie Žišková
předsedkyně senátu